

Osnovna šola

Franca Rozmana - Staneta

Kersnikova 10, 2000 MARIBOR

tel.: (02) 2504300. 2504306. fax.: (02) 2504311

VZGOJNI NAČRT

»Cilj resnične vzgoje ni le usmerjanje ljudi, da počnejo prave stvari, ampak da uživajo v njih; ne le da postanejo delavni, ampak da vzljubijo delo; ne le da postanejo učeni, ampak da vzljubijo znanje; ne le da postanejo čisti, ampak da vzljubijo čistost; ne le da postanejo pravični, ampak da zahrepenijo po pravici.« (J. Ruskin)

KAZALO

1	UVOD	3
1.1	ZAKONSKA OSNOVA.....	3
1.1.1	ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI.....	3
1.1.2	PRIPOROČILA O NAČINIH OBLIKOVANJA IN URESNIČEVANJA VZGOJNEGA NAČRTA OSNOVNE ŠOLE.....	6
1.1.3	POROČILO MEDNARODNE KOMISIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ZA 21. STOLETJE.....	7
1.2	POSLANSTVO IN VIZIJA OŠ FRANCA ROZMANA – STANETA MARIBOR ..	7
1.2.1	POSLANSTVO ŠOLE.....	7
1.2.2	VIZIJA ŠOLE	8
2	OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA.....	8
2.1	UPOŠTEVANA NAČELA PRI OBLIKOVANJU VZGOJNEGA NAČRTA.....	8
2.2	PRIDOBIVANJE PODATKOV IN ANALIZA STANJA.....	9
2.3	PREDNOSTNE NALOGE.....	9
3	VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE ..	10
4	NAČELA ZA VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE.....	12
4.1	NAČELO MEDSEBOJNEGA SPOŠTOVANJA	12
4.2	NAČELO OMOGOČANJA AKTIVNEGA SODELOVANJA UČENCEV.....	12
4.3	NAČELO PROAKTIVNEGA OZIROMA PREVENTIVNEGA DELOVANJA ...	12
4.4	NAČELO SODELOVANJA S STARŠI IN USKLAJENOSTI PRISTOPA ŠOLE IN STARŠEV	13
4.5	NAČELO ZDRUŽEVANJA PRAVIC, ODGOVORNOSTI IN PRAVIL.....	14
4.6	NAČELO VZPODBUJANJA SAMONADZORA IN SAMODISCIPLINE.....	15
4.7	NAČELA STROKOVNE AVTONOMIJE, USKLAJENOSTI VZGOJNIH DEJAVNIKOV IN DOSLEDNOSTI.....	16
4.8	NAČELO OSEBNEGA ZGLEDA.....	16
5	VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	16
5.1	VRSTE PREVENTIVNIH VZGOJNIH DEJAVNOSTI NA ŠOLI	17
5.2	SVETOVANJE IN SPORAZUMNO REŠEVANJE MEDSEBOJNIH PROBLEMOV IN SPOROV	28
5.2.1	OSEBNI SVETOVALNI POGOVORI	29
5.2.2	ŠOLSKA MEDIACIJA IN RESTITUCIJA.....	30

5.3	POHVALE, NAGRADE IN PRIZNANJA	32
6	PRAVILA ŠOLSKEGA REDA IN VZGOJNI UKREPI	33
6.1	PRAVICE IN ODGOVORNOSTI UČENCEV TER POSLEDICE NJIHOVIH KRŠITEV	33
6.2	INDIVIDUALIZIRANI VZGOJNI NAČRT UČENCA.....	45
6.3	SODELOVANJE S STARŠI.....	45
6.4	VZGOJNI UKREPI ZA KRŠITVE PRAVIL	46
6.5	OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI TER SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV	47
7	SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA.....	47
8	SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA.....	48
9	LITERATURA	50
10	PRILOGE	51
10.1	KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVEGA PERESA ZA UČENCE OD 7. DO 9. RAZREDA	52
10.2	KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVE ČRKE (NAJ BRALEC LETA) ZA UČENCE OD 1. DO 9. RAZREDA	53
10.3	KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVEGA ČOPIČA.....	54
10.4	KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVE ŽOGE.....	56
10.5	KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVE NOTE ZA UČENCE OD 7. DO 9. RAZREDA	57
10.6	KRITERIJI ZA PODELJEVANJE ROZMANOVE PIRAMIDE ZA.....	58
	NAJBOLJŠEGA NARAVOSLOVCA	58

1 UVOD

1.1 ZAKONSKA OSNOVA

1.1.1 ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/2007) pravi:

- VZGOJNO DELOVANJE

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole. (60. č člen)

- VZGOJNI NAČRT ŠOLE

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona. Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole. (60. d člen)

- PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši.

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev. (60. e člen)

- VZGOJNI OPOMINI

Na podlagi 60. f člena Zakona o osnovni šoli je minister za šolstvo in šport izdal Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli, katerega 2. člen opredeljuje, da se učencu lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

- NABOR VZGOJNIH DEJAVNOSTI

Učitelj oz. razrednik izmed navedenih vzgojnih dejavnosti izbere za učenca najbolj primerno in koristno:

- **Opravičilo z dejanjem**

Z učencem, ki je izvršil neprimerno dejanje se pogovorimo, sledi njegovo opravičilo žrtvi in prijazno dejanje, ki podkrepi opravičilo (risbica, povabilo k igri, izdelek, pohvala sošolcu).

- **Plakat**

Učenec doma pripravi plakat na temo neprimernega vedenja, ga predstavi učitelju in nato učencem v razredu. Plakat se izobesi na vidno mesto v učilnici.

- **Refleksija**

Z učencem opravimo razgovor, v katerem učenec sam poišče rešitev problema. Učenec vse zapiše v beležko. Doma se učenec s starši pogovori in sledi podpis staršev v beležki.

- **Igra vlog**

Učenca, vključena v prepir zamenjata vlogi in zaigrata igro vlog. Nato se pogovorita o občutkih in počutju.

- **Trening prijaznih besed namesto neprijaznih besed**

Učenca v paru trenirata prijaznost s prijaznimi besedami, ki nadomestijo neprijazne besede.

- **Podaljševanje rediteljstva**

Učencu se za en teden podaljša funkcija rediteljstva (brisanje miz oz. razdelilnega mesta, pobiranje papirčkov po razredu,...).

- **Pomoč v jedilnici**

Učenec v jedilnici en teden briše mize pod nadzorom, za katerega se dogovori in ga določi razrednik. Učenec skupaj z razrednikom na list napiše datume opravljanja vzgojne dejavnosti. Učenec na list zbere podpise delavca šole, ki ga nadzoruje po dogovoru z razrednikom.

- **Čiščenje okolice šole**

Učenec en teden po pouku pobira papirčke, smeti v okolici šole pod nadzorom, za katerega se dogovori in ga določi razrednik. Učenec skupaj z razrednikom na list napiše datume opravljanja vzgojne dejavnosti. Učenec na list zbere podpise osebe, ki ga nadzoruje po dogovoru z razrednikom.

- **Branje knjig mlajšim učencem v jutranjem varstvu**

Učenec pripravi pravljico, ki jo lahko pripoveduje ali prebere učencem v jutranjem varstvu. Na list zapiše datum in po opravljeni vzgojni dejavnosti pridobi podpisa učitelja v jutranjem varstvu.

- **Zlaganje športnih pripomočkov v kabinetu, telovadnica 2**

Učenec pospravi kabinet s športnimi pripomočki v telovadnici 2. Pri tem pospravi in zloži blazine, žoge, prešteje kolebnice. Opravljanje dejavnosti nadzoruje razrednik.

- **Samorefleksija**

Učenec zapiše na obrazec opis dogodka. Z razrednikom ali svetovalno delavko analizira svoje neprimerno ravnanje. V razgovoru učenec uvidi in spozna, kako se je počutil drugi vpleteni učenec in kako bi sam lahko ravnal naslednjič.

- **»Skriti« prijatelj**

Učenec 1 teden vsak dan učencu, ki je bila žrtev, napiše prijazno sporočilo.

- **Pomoč v knjižnici**

Učenec po navodilu knjižničarke pomaga v knjižnici, beleži datume in pridobi podpis.

- **Učna pomoč sovrstniku, mlajšim učencem ali pa pomoč pri domači nalogi**

Učenec nudi učno pomoč ali pomoč pri pisanju domače naloge sovrstniku ali mlajšim učencem (v podaljšanem bivanju). Opravljanje vzgojne dejavnosti nadzoruje razrednik ali po dogovoru učitelj v podaljšanem bivanju.

- ***Prepoved dežuranja ob vhodu v šolo***

Učenec nima možnosti dežuranja ob vhodu v šolo

- ***Skrb za red in čisto učilnico***

Učenec določeno število delovnih dni po vsaki uri pouka, ko sošolci zapustijo razred/garderobo oz. po glavnem odmoru preveri, če je učilnica urejena, pospravljena. Po potrebi poravnava mize in stole, pobere smeti in počisti po malici. Uspešno opravljeno dejavnost po vsaki uri zabeleži v za to pripravljeno tabelo (pripravi učenec skupaj z razrednikom), prav tako v tabelo zapiše datume, na katere je dejavnost izvajal. Po opravljeni vzgojni dejavnosti tabelo odda razredniku, ki tudi že sproti nadzira učenčevo opravljanje vzgojne dejavnosti.

- ***Zgodba s sporočilom***

Učenec prebere črtico vezano na tematiko zasmehovanja posameznika (npr. Prežihov Voranc Potolčeni Kramoh), primerja svoje ravnanje z ravnanjem otrok v črtici in ugotovitve predstavi sošolcem na razredni uri.

- **UGOVOR NA IZVAJANJE VZGOJNEGA DELOVANJA ŠOLE**

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnatelju glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30. dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor. (60. g člen)

1.1.2 PRIPOROČILA O NAČINIH OBLIKOVANJA IN URESNIČEVANJA VZGOJNEGA NAČRTA OSNOVNE ŠOLE

Pri oblikovanju vzgojnega načrta smo upoštevali priporočila Ministrstva za šolstvo in šport o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole, ki zajema naslednja poglavja: vrednote, vzgojne dejavnosti šole, pravila šolskega reda in povzetek nekaterih temeljnih priporočil šolam in nekaj pojasnil.

1.1.3 POROČILO MEDNARODNE KOMISIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ZA 21. STOLETJE

V poročilu sta izpostavljeni smernici:

1. »Nova, razširjena zasnova učenja bi morala vsakemu posamezniku omogočati, da odkrije, predrami in obogati svojo ustvarjalnost – da spravi na dan zaklad, ki se skriva v vsakem izmed nas. Tako na izobraževanje ne bi več gledali le kot na sredstvo, ..., temveč bi vlogo izobraževanja razumeli globlje: kot razvoj celovite osebnosti, ki se v vseh svojih razsežnostih uči biti.« (Delors 1996: 78)
2. »Vzgoja in izobraževanje morata omogočiti vsakemu človeku, da sam rešuje svoje probleme, oblikuje svoje odločitve in nosi svoje odgovornosti« (prav tam, 86)

V poročilu so poudarjeni štirje stebri izobraževanja:

- prvi steber UČITI SE, DA BI VEDELI;
- drugi steber UČITI SE, DA BI ZNALI DELATI;
- tretji steber UČITI SE, DA BI ZNALI ŽIVETI V SKUPNOSTI IN EDEN Z DRUGIM;
- četrti steber, UČITI SE, DA BI ZNALI BITI IN ŽIVETI S SEBOJ.

1.2 POSLANSTVO IN VIZIJA OŠ FRANCA ROZMANA – STANETA MARIBOR

1.2.1 POSLANSTVO ŠOLE

Zavedamo se, da je šola prostor znanja, da je tista ustanova, v kateri se učenci učijo in pridobivajo nova znanja, saj le z znanjem lahko pogumno vstopijo v nadaljnje izobraževanje.

Spremljali bomo napredek vsakega posameznika in si prizadevali, da ima vsak posameznik pozitiven odnos do učenja in lastnega znanja.

Poudarjamo odgovornost vsakega posameznika (učencev, učiteljev in staršev) in njihov prispevek k skupnosti šole kot celote.

Želimo si vzpodbudno in varno učno okolje, ki ga bomo dosegali s pogovorom med učenci, strokovnimi delavci šole in starši.

Zavzemali se bomo za zavzetost učencev, pozitivne odnose ter upoštevali zmogljivosti in zmožnosti učencev.

Želimo, da bodo učenci pridobljeno znanje znali uporabljati, da bodo pri svojem delu samostojni, odgovorni, samozavestni, predvsem pa težimo k temu, da bi bili vljudni in bi spoštovali drug drugega.

Tudi v prihodnje bomo skrbeli za nenehno izboljševanje šole, za ustvarjalno okolje, predvsem pa se bomo trudili za prijazno šolo z dobrimi medosebnimi odnosi in s prijetnim počutjem v našem drugem domu, OŠ Franca Rozmana – Staneta Maribor s podružnico Ivana Cankarja Košaki.

S pomočjo vzgojnega načrta želimo uresničevati poslanstvo naše šole.

1.2.2 VIZIJA ŠOLE

Znanje, odgovornost in spoštovanje, vsi verjamemo vanje, zato drug drugemu podamo roko in naša vizija uresničila se bo.

2 OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

2.1 UPOŠTEVANA NAČELA PRI OBLIKOVANJU VZGOJNEGA NAČRTA

- **Načelo avtonomije učitelja:** vsak posamezni učitelj ima strokovno avtonomijo, temelječo na posameznih vrednotah, iz katere izhajajo tudi pravila za ravnanje. Vanje mora sam verjeti, da lahko učinkovito vzgojno ravna. Avtonomnost učitelju omogoča, da lahko izbira med različnimi argumenti za vzgojno delovanje in utemeljuje pomen sleherne vrednotne usmeritve, tudi v konkretni konfliktni situaciji (Kroflič, 2007).
- **Načelo udeležnosti vseh akterjev vzgojnega delovanja šole:** delavci šole, učenci, starši in lokalno okolje, ki izhaja iz teoretičnega izhodišča, da skupno dogovarjanje in demokratično sprejemanje vrednot in pravil odigra pomembno vlogo pri postavitvi vzgojnega načrta šole (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008).

Celovitost vzgojnega načrta se izraža na:

- **formalni ravni**, kjer so opredeljeni cilji vzgoje, metodična obravnava vzgojne tematike,
  - normativna zaščita pravic uporabnikov (pravica do sodelovanja pri nastajanju vzgojnega načrta, pravica do obveščenosti o vzgojnih ukrepih in opominih);
- **vsebinski ravni**, ki zajema vse oblike discipliniranja: proaktivno, preventivno in kurativno (Kroflič, 2009).

2.2 PRIDOBIVANJE PODATKOV IN ANALIZA STANJA

V drugi polovici šolskega leta 2013/2014 smo z raziskavo, ki smo jo izvedli z vprašalniki za učence in njihove starše, ugotovili, da so učenci in njihovi starši zadovoljni z izvedbo vzgojno-izobraževalnega procesa na šoli. Starši so seznanjeni s šolskimi pravili, pomembno jim je redno sodelovanje z učitelji. Tako starši kot učenci so seznanjeni z načini ocenjevanja.

Kot močna področja vzgojnega delovanja šole so vsi izpostavili prijaznost učiteljev in njihovo dostopnost, urejenost šole in njene okolice. Starši si želijo, da skupaj s šolo razvijamo strpnost, medsebojno spoštovanje, upoštevanje pravil lepega vedenja.

2.3 PREDNOSTNE NALOGE

Na ravni šole:

- strokovni in tehnični delavci šole kot zgled medsebojnega spoštovanja učencem,
- boljša 'opremljenost' učitelja za poučevanje strategij socialnega učenja,
- krepitev sodelovalnih odnosov na vseh ravneh,
- postopki intervizije pri reševanju vzgojne problematike – sodelovalni odnos pri vzgojnih aktivnostih – mesečna srečanja učiteljev posameznih triad,
- upoštevanje načel demokratične družbe na vseh nivojih.

Učenci

- socialne veščine v vsako učno uro, dodatne razredne ure tudi na nižji stopnji;
- razredne vrednote, maskote, himne: gojiti občutek pripadnosti razredu in šoli;
- vrednota znanje, sodelovanje - kriteriji za vpis v zlato knjigo, nagradni izlet, najboljši športnik, naj športni oddelek: gojiti občutek pripadnosti oddelku in šoli.

Starši

- več oblik neformalnih srečanj (piknik),
- starševski večeri, izleti, akcije; klub staršev nadarjenih učencev, klub staršev ...
- odpreti šolo navzven v okolje in bliže njenim vsakodnevnim uporabnikom.

3 VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE

V Priporočilih navajajo, da so »vrednote življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanja ljudi.« (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008).

- KONTINUUM USVAJANJA VREDNOT KOT ELEMENTA MORALNEGA RAZVOJA

- Prva raven: ravnanje v skladu s pravili: razvijanja sposobnosti doslednega spoštovanja pravil in dogovorov skupnosti.
- Druga raven: poistovetenje, identifikacija: pravil in vrednot se držim, ker mi je določena oseba všeč, zato jo posnemam – čustvena motivacija.
- Tretja raven: ponotranjanje, internalizacija: stvari delam, ker sem vanje prepričan in so zame vredne, ker je tak naš skupni dogovor oz. pravilo in je za vsako skupnost pomembno - notranja motivacija.
- Najvišja raven: vrednote nastajajo kot posledica osebnih izkušenj in kritične presoje obstoječih moralnih vrednot – posameznik samostojno razvija kompleksnejše vrednotne strukture (Kroflič, 2009).

- MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE KOT TEMELJ MEDSEBOJNEGA SODELOVANJA

Medsebojno spoštovanje moramo soustvarjati vsi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa in mora temeljiti na naslednjih vrednotah:

- poslušati in slišati sogovornikovo sporočilo;

- sprejemati samega sebe in druge;
- opogumljati in podpirati sodelavce;
- izogibati se neopravičenim kritikam in obtoževanju, ki nas oddaljujejo drug od drugega.

- SPREJEMANJE ODGOVORNOSTI

Razvijamo občutek odgovornosti posameznika do sodelavcev, učencev, staršev, skupnosti in šole.

Spodbujamo občutek odgovornosti za naša dejanja, stališča, sodbe, delo in ravnanja. Dogovori, pravila so vredna le toliko, kolikor jih lahko **dosledno zagotavljamo**: bolj ko so dogovori ohlapni, več je mogoče izmikanja in manjša je varnost skupine. Zato so obljube v dogovorih premalo in je potrebno zagotovilo, ki ima pri **nedoslednosti tudi posledice**.

Vzgojni vpliv bo tem večji, **čim bolj bo enoten**.

- ZNANJE

Cenimo znanje kot ključ do uspeha v življenju, posameznikove osebne in intelektualne rasti, kakovosti življenja posameznika in skupnosti.

Krepimo spoštovanje do iskanja intelektualnih izzivov, novih zamisli, resnice in razumevanja.

Zaposleni zagotovijo pogoje za učenje, usmerjajo sebe in učence k iskanju informacij, novih znanj in veščin ter se strokovno izobražujejo. Učenci redno opravljajo svoje dolžnosti, se držijo dogovorov z učitelji in s starši, svoje delovne in učne navade razvijajo s sprotnim učenjem in pisanjem domačih nalog. Starši spodbujajo svoje otroke k učenju, ustvarjalnosti, redno spremljajo otrokov napredek in opravljanje domačih obveznosti.

V evalvaciji Vzgojnega načrta avgusta 2024 smo učiteljski zbor na prva mesta postavili vrednote: spoštovanje, poštenost, odgovornost in strpnost.

4 NAČELA ZA VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE

4.1 NAČELO MEDSEBOJNEGA SPOŠTOVANJA

»Temelj načela je Konvencija o otrokovih pravicah, ki je določila minimalne standarde za skrb in zaščito otrokovih pravic in ki med drugim zajema tudi standarde v zvezi s spoštovanjem otrokovega človeškega dostojanstva. Konvencija ne prepoveduje le ponižujočega telesnega ali psihičnega kaznovanja, temveč zahteva, da je pri vzgoji in vzpostavljanju discipline treba spoštovati otrokovo človeško dostojanstvo.« (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008, str. 12)

4.2 NAČELO OMOGOČANJA AKTIVNEGA SODELOVANJA UČENCEV

»Učenci naj imajo tudi v vsakdanjem šolskem življenju čim več možnosti aktivnega sodelovanja. Sodelujejo naj pri načrtovanju, odločanju, izvajanju in nadziranju pravil in posledic njihovih kršitev, pri preprečevanju disciplinskih problemov ter pri načrtovanju in izvajanju drugih šolskih in obšolskih dejavnosti.« (prav tam)

4.3 NAČELO PROAKTIVNEGA OZIROMA PREVENTIVNEGA DELOVANJA

»Proaktivno in preventivno vzgojno delovanje zajemata več temeljnih področij.

Prvo se nanaša na vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih zaupanja med vsemi osebami vzgojno-izobraževalnega procesa. Obsega tudi učiteljevo skrb za učence, ki se kaže v dovzetnosti za njihove potrebe in interese, upoštevanju individualnih prednosti in pomanjkljivosti posameznih učencev, uporabi raznovrstnih aktivnosti, v spodbujanju dialoga in razvijanju socialnih veščin, spremljanju učnega napredka in vedenja vsakega posameznika, zanimanje za počutje, razpoloženje, pripravljenostjo na šolsko delo in sodelovanje, pozornost ob morebitnih aktualnih kriznih (npr. družinski konflikti,

razveze, hospitalizacije staršev, bolezni, smrti, zlorabi, itd.) in kritičnih življenjskih situacijah (npr. izbira nadaljnega šolanja, itd.).

Drugo področje preventivnega delovanja je povezano s kakovostjo učnega procesa, z uporabo učnih metod, ki upoštevajo razvojne sposobnosti učencev, jim omogočajo aktivno sodelovanje in tako preprečujejo, da bi bili vključeni v manj ustvarjalne aktivnosti in doživljali trajnejše neuspehe.

Tretje področje preventivnega delovanja se povezuje z dejavnostmi, ki se nanašajo na organizacijo, vodenje in upravljanje razreda. Pri tem je zelo pomembno delo z oddelčnimi skupnostmi učencev.« (prav tam)

4.4 NAČELO SODELOVANJA S STARŠI IN USKLAJENOSTI PRISTOPA ŠOLE IN STARŠEV

»Načelo izhaja iz dejstva, da starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje s starši nujno. Šola in družina imata številne priložnosti, da razvijeta dobro partnerstvo, ki se izraža v graditvi medsebojnega zaupanja in sodelovanja. Starši naj sodelujejo pri izgrajevanju vzgojnega načrta, saj bo tako vzgojni načrt dobil široko podporo in ga bo mogoče uresničevati.« (prav tam, str. 13)

»Starši so pomemben vir povratnih informacij o delu šole. Z njihovo pomočjo lahko šola uvaja izboljšave. Vključevanje staršev vodi k stalnemu dvigovanju kakovosti šole. Za učinkovito vzgojno delo šole je potrebna načelna in aktivna podpora staršev.« (prav tam)

»Šola posredno prispeva tudi h kvalitetnejši vzgoji v družinah s svojimi načini vzgoje (vrednotami, načeli, dejavnostmi), s kakovostjo odnosov do učencev in staršev, modeliranjem pričakovanega vedenja in s posredovanjem novih znanj staršem. Razvije naj mehanizme, kako v primerih, v katerih bi utegnili priti do različnega razumevanja, uskladiti mnenja in delovanja šole in staršev. V primeru pričakovanih staršev, ki niso v skladu s strokovnimi vzgojnimi načeli šole, se seveda šola ne sme podrediti družini, ampak mora poskušati starše s strokovnimi utemeljitvami pridobiti za

sodelovanje. Pomembno je svetovalna pomoč staršem v vzgojnih zadevah in redno informiranje staršev o vedenju njihovih otrok. V posameznih primerih naj šola starše usmeri v ustrezne svetovalne institucije.« (prav tam)

4.5 NAČELO ZDRUŽEVANJA PRAVIC, ODGOVORNOSTI IN PRAVIL

»Načelo izhaja iz prepričanja, da je potrebno v vsaki skupini oziroma skupnosti dogovoriti pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Osnovno izhodišče pri oblikovanju pravil naj predstavljajo temeljne pravice, kot so na primer pravica do spoštovanja in pravične obravnave, pravica do kakovostnega poučevanja, pravica do učenja, ne da bi nas drugi motili, in pravica do občutka varnosti in dejanske varnosti. Znotraj teh pravic so zajete številne druge pravice. Vse pravice temeljijo na vzajemnem spoštovanju, brez katerega nobena skupina ali skupnost ne more učinkovito (so)obstajati in delovati za vzajemno korist.

Vsaka pravica nosi s seboj korelativno dolžnost. Da bi zaščitili pravice vseh posameznikov, je potrebno doreči pravila in posledice, ki sledijo neizpolnjevanju pravil. Torej je dolžnost šole, da zagotavlja pravice učencev v skladu z dogovorjenimi pravili.« (prav tam, str. 14)

»Otroci se v povezavi s pravicami pojavljajo v posebnem položaju. Zaradi nedoraslosti in nezrelosti še niso sposobni prevzeti vseh odgovornosti skladno z upravičenjem, hkrati pa so od nekaterih pravic izvzeti. Otroci se odgovornosti šele učijo. Pri tem je pomembno, da jih že sedaj obravnavamo kot osebe, ki zmorejo in morejo skladno s starostjo pretehtati lastna dejanja in predvideti posledice. Tako bodo spoznali, da to, da imamo pravice, še ne pomeni, da jih tudi uživamo, če nam tega ne omogočajo drugi člani skupine oziroma skupnosti ter da mora za to skrbeti celotna skupnost.« (prav tam)

»Učitelji naj učence vzpodbudijo k razpravi in se z njimi dogovorijo o vedenju, ki spodbuja spoštljive in iskrene odnose, dobro delo in učenje. Oblikujejo naj dogovor o pravilih sobivanja na šoli kot celoti. Takšen dogovor je nujen za vzgojno delo šole, za šolo kot skupnost in da lahko oddelki delujejo kot skupine. Posamezni oddelki lahko oblikujejo posebna pravila zase.« (prav tam)

»Sprejemanje odgovornosti za vedenje vključuje:

- spoznanje, da vedenje izbiramo sami, da smo nosilci svojih dejanj;
- zavračanje izgovorov oziroma izmikanja odgovornosti;
- sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih in neustreznih vedenj, ki širijo ali ožajajo območje prihodnjih izbir,
- upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojne stopnje učencev.« (prav tam)

4.6 NAČELO VZPODBUJANJA SAMONADZORA IN SAMODISCIPLINE

Cilj vzgoje je vse večja samostojnost in odgovornost otrok. »Zato je prav, da vzgojitelji postopoma vzpodbujajo večjo mero samostojnosti in odgovornosti ter opuščajo strukturirana in direktivna navodila. Glede na razvoj otrok torej dopuščajo in omogočajo vse več svobodnih izbir ob upoštevanju ustreznih mej. Vzgojno pomembne so situacije, v katerih učenci oblikujejo in sprejemajo odločitve oziroma izbirajo med možnostmi, sprejemajo posledice odločitev in so lahko ustvarjalni.« (prav tam, str. 15)

»V primerih, ko se učenci vedejo neprimerno ali kršijo skupne dogovore in pravice drugih, naj učitelj učencu pomaga videti problem in naj ga spodbudi, da o problemu spregovori in ga rešuje (mediacija, restitucija, samopresoja ...). Na ta način učitelj učencu omogoči, da spremeni lastno vedenje. Če je to neuspešno, naj si učitelj prizadeva, da z učencem na osnovi medsebojnega dogovarjanja in postavljanja ustreznih vprašanj najde skupno rešitev. V primeru, da tudi navedeno ne privede do želenih rezultatov, naj učitelj intervenira z najvišjo stopnjo nadzora (velelne povedi, navajanje pravil, uresničevanje posledic ...) S takšnim pristopom pri učencih spodbujamo samodisciplino in odgovornost ali pa vsaj zagotavljamo spoštovanje pravil in pravic drugih. Omogočamo ustrezno stopnjo samostojnosti glede na njihove razvojne značilnosti.« (prav tam)

»K večjemu samonadzoru učencev pripomorejo pogosta in ustrezna povratna sporočila. Pozitivna povratna sporočila, ki se nanašajo na osebnosti učencev, utrjujejo njihovo pozitivno samopodobo. Pozitivna in negativna povratna sporočila o vedenju učencev so lahko verbalna in neverbalna. Z njimi učencu povemo, kaj dela prav in kaj

narobe in mu s tem pomagamo ustvariti sistem samostojnih odločitev, s katerimi učinkovito usmerja svoje vedenje. Povratna sporočila učiteljev so podlaga za ponotranjenje veljavnih družbenih norm.« (prav tam)

4.7 NAČELA STROKOVNE AVTONOMIJE, USKLAJENOSTI VZGOJNIH DEJAVNIKOV IN DOSLEDNOSTI

»Avtonomno oblikovanje vzgojnega načrta omogoča, da v procesu njegovega oblikovanja vse interesne skupine (delavci šole, starši, učenci, lokalno okolje) izrazijo svoje potrebe, interese in stališča in se medsebojno usklajujejo na področjih, ki jih vzgojni načrt zajema. Ta možnost lahko pomembno vpliva na stopnjo končnega soglasja o vzgojnem delu šole.

Usklajenost vzgojnih dejavnikov se nanaša na posebno skrb šole za enotnost vzgojnega delovanja delavcev šole, staršev in drugih vzgojnih dejavnikov v okolju (klubi, društva, kulturne ustanove, verske skupnosti, zasebniki, ...). Doslednost je pogoj oblikovanja varnega in predvidljivega psihosocialnega okolja.« (prav tam)

4.8 NAČELO OSEBNEGA ZGLEDA

»Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem delovanju, so najpomembnejši zgledi, ki jih dajejo učencem vsi zaposleni na šoli v vsakem svojem delovanju in dejanju. Ne gre v prvi vrsti za besede, za izražanje različnih vrednot, za poučevanje, prepričevanje ali preprečevanje, temveč je najpomembnejše ravnanje. Temeljno je, da zgled v prvi vrsti ni beseda, temveč dejanje. Zato je pomembno, da vsi zaposleni presojujejo svoja ravnanja z vidika vrednot in konkretnih vrednotnih usmeritev.« (prav tam, str. 16)

5 VZGOJNE DEJAVNOSTI

Osnovni cilj naših vzgojnih dejavnosti je ustvariti šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete ter uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, socialne in duhovne potrebe. Hkrati razvijajo samostojnost, ustvarjalnost, pozitivno samopodobo in pridobijo čut za odgovornost. Ob vsem tem pa je za počutje učencev pomembno vsakodnevno zadovoljevanje potrebe po gibanju in sprostitvi.

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti izhajajo iz poslanstva, vizije, vrednot in ciljev osnovne šole ter potreb učencev in okolja.

5.1 VRSTE PREVENTIVNIH VZGOJNIH DEJAVNOSTI NA ŠOLI

Vzgojna dejavnost	TEMATSKE RAZREDNE URE – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Sodobni bonton, moja samopodoba – kdo sem; kaj mislim o sebi; odločitev je v tvojih rokah; moč misli; moč besede; prijateljstvo; skupaj prebivamo na tem planetu; družina; medsebojni odnosi; neformalni pogovori; razvijanje socialnih spretnosti; oblikovanje skupnih pravil v oddelku; organiziranje pomoči učencem; teme prilagojene razmeram v oddelku, ...
Odgovorna oseba	Razredniki
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	5-krat letno
Vrednotenje	Ob koncu vzgojne dejavnosti in ob zaključku šolskega leta
Vzgojna dejavnost	RAZREDNA in ŠOLSKA PRAVILA – ODGOVORNOST V septembru razredne ure na temo spoznavanja med učenci, seznanjanje s šolskimi pravili, s šolo, sprejemanje drug drugega. Vizualna predstavitev pravil v prvi triadi, v razredih druge in tretje triade so šolska pravila obešena na vidnem mestu v matični učilnici oddelka. V šolskem letu po potrebi obnova, prilagajanje pravil.
Odgovorna oseba	Razredniki, ŠSS
Izvajalec	Učenci 1. do 9. razreda
Trajanje	September, po potrebi celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob koncu vzgojne dejavnosti in ob zaključku šolskega leta

Vzgojna dejavnost	DEVETOŠOLCI SPREJMEJO PRVOŠOLCE – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST Prvi šolski dan učenci 9. razreda s sončnico sprejmejo in pospremijo prvošolce do učilnice. V šolskem letu ohranijo vez.
Odgovorna oseba	Učenci 9. razreda
Izvajalec	Učenci 1. razreda in učenci 9. razreda
Trajanje	1. september, celo šolsko leto
Vrednotenje	V šolskem letu in ob koncu šolskega leta.
Vzgojna dejavnost	SVETOVALCI VRSTNIKI - MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST Razrednik usmerja učence z izrazitejšim socialnim čutom, da svetuje vrstnikom, mlajšim učencem v različnih situacijah (težave v medosebnih odnosih, težave v družini ...).
Odgovorna oseba	Razrednik in učenci, ŠSS
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Med šolskim letom in ob koncu šolskega leta
Vzgojna dejavnost	UČNA POMOČ - MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Razrednik usmerja učence, da pomagajo učencem z učnimi težavami. Šolska svetovalna služba se povezuje z zunanjimi izvajalci in išče ustrezne načine pomoči.
Odgovorna oseba	Razrednik in učenci, ŠSS
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Med šolskim letom in ob koncu šolskega leta

Vzgojna dejavnost	POMOČ UČENCEM TUJCEM - MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Šolska svetovalna služba usmerja učence, ki poznajo jezik učenca tujca, da mu pomaga pri usvajanju slovenskega jezika in organiziranju šolskega dela.
Odgovorna oseba	ŠSS, učenci
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Med šolskim letom in ob koncu šolskega leta
Vzgojna dejavnost	ZLATA KNJIGA ROZMANOV – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Izbrane učence 9. razreda vpišemo v Zlato knjigo Rozmanov. Natančni kriteriji za vpis v Zlato knjigo Rozmanov so del priloge.
Odgovorna oseba	Ravnateljica; razredniki, mentorji dejavnosti
Izvajalec	Učenci 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob zaključku šolskega leta.
Vzgojna dejavnost	NAGRADNO PRESENEČENJE – NAGRADNA EKSKURZIJA MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Izbrane učence od 6. do 9. razreda popeljemo na nagradno ekskurzijo. Učitelji bodo predlagali udeležence za nagradno ekskurzijo in argumentirali svoje predloge z učenčevimi dosežki.
Odgovorna oseba	Ravnateljica; razredniki, učitelji
Izvajalec	Učenci od 6. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob zaključku šolskega leta (maj)

Vzgojna dejavnost	<p>NADSTANDARDNA EKSKURZIJA – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE</p> <p>V septembru na uvodnem roditeljskem sestanku vodja ekskurzije predstavi program, seznanijo starše in učence o obveznostih, pravilih in možnostih udeležbe. Tekom šolskega leta po potrebi vodja in razredniki obnovijo pravila z učenci in obvestijo starše o odločitvah učiteljskega zbora.</p>
Odgovorna oseba	Ravnateljica; razredniki, mentorji dejavnosti
Izvajalec	Učenci 9. in 8. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Med šolskim letom in ob zaključku dejavnosti
Vzgojna dejavnost	<p>ROZMANOV ČOPIČ, PERO, ČRKA (NAJ BRALEC), ŽOGA, NOTA, PIRAMIDA – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE</p> <p>Natančni kriteriji za izbor učencev so del priloge.</p>
Odgovorna oseba	Ravnateljica; razredniki, mentorji dejavnosti
Izvajalec	Učenci od 6. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob zaključku šolskega leta (maj)
Aktivnost	<p>SORAZREDNIŠTVO - ODGOVORNOST</p> <p>Oddelčni skupnosti je določen razrednik in sorazrednik, ki prevzema funkcije razrednika le v primeru odsotnosti zaradi bolniškega staleža ali izobraževanja (obveščanje učencev, njihovih staršev, pogovorne ure, roditeljski sestanki ...).</p> <p>Določi ga vodstvo šole po dogovoru z razrednikom.</p>
Odgovorna oseba	Razrednik, sorazrednik
Izvajalec	Učenci od 6. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob koncu šolskega leta

Vzgojna dejavnost	POGOVORNE URE ZA UČENCE - ODGOVORNOST Učitelji ponudijo učencem uro, ki je namenjena pogovoru. Ta ura je navedena v publikaciji. Pogovorna ura naj ne bo v dopoldanskem času, ko imajo učenci pouk. Ponujena naj bo pred ali po pouku, po potrebi pa po dogovoru.
Odgovorna oseba	Učitelji
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto; enkrat tedensko dopoldan
Vrednotenje	Ob koncu šolskega leta
Vzgojna dejavnost	POGOVORNE URE ZA STARŠE - ODGOVORNOST Učitelji ponudijo staršem uro, ki je namenjena pogovoru. Ta ura je navedena v publikaciji. Starši se morajo zavedati odgovornosti in se udeleževati pogovornih ur vsaj nekajkrat v letu, v primeru pouka na daljavo po e-pošti in video konferenci. V nasprotnem primeru se o tem obvesti pristojne službe, saj lahko ne-spremljanje otroka v šoli opredelimo kot zanemarjanje. Starše se s tem seznanijo na prvem roditeljskem sestanku v novem šolskem letu.
Odgovorna oseba	Učitelji
Izvajalec	Starši učencev od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto; enkrat tedensko dopoldan, drugi torek v mesecu ob 17.00 uri
Vrednotenje	Ob koncu meseca in ob zaključku šolskega leta
Vzgojna dejavnost	RODITELJSKI SESTANKI ZA STARŠE - ODGOVORNOST Sodelovanje šolske svetovalne službe in razrednika s starši in z zunanjimi predavatelji (predvsem zaposlenimi v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Maribor).
Odgovorna oseba	Razredniki, ŠSS
Izvajalec	Starši učencev od 1. do 9. razreda
Trajanje	Najmanj trikrat letno, po potrebi več
Vrednotenje	Sproti

Vzgojna dejavnost	RAZŠIRJENI SESTANKI S STARŠI – ODGOVORNOST Razgovorom s starši se razredniku pridružijo tudi drugi vpleteni učitelji, po potrebi šolska svetovalna služba in vodstvo šole.
Odgovorna oseba	Učitelji
Izvajalec	Učitelji
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob zaključeni dejavnosti
Vzgojna dejavnost	SKUPNOST UČENCEV in OTROŠKI ŠOLSKI PARLAMENT – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Skupnost učencev zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti o programu pouka, dnevih dejavnosti, ekskurzijah, interesnih dejavnostih, prireditvah, jih načrtuje in organizira. Otroški šolski parlament pomeni eno od izvirnih oblik spodbujanja otrok k izražanju lastnih mnenj o vprašanjih, ki jih po demokratičnem postopku izberejo sami. V mesecu marcu se izbrani učenci udeležijo medobčinskega otroškega parlamenta.
Odgovorna oseba	Mentor skupnosti učencev
Izvajalec	Učenci od 5. do 9. razreda
Trajanje	Enkrat mesečno
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	ŠOLA ZA STARŠE – ODGOVORNOST, ZNANJE Staršem se svetuje in se jih napoti na šolo za starše, ki jo izvaja Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Maribor. Zaželena je čim večja udeležba staršev in obvezna udeležba za starše učencev s ponavljajočimi in težjimi kršitvami.
Odgovorna oseba	Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Maribor
Izvajalec	Starši učencev
Trajanje	Po dogovoru
Vrednotenje	Sproti

Vzgojna dejavnost	ŠOLSKI ZBORNIK IN ŠOLSKO GLASILO V zborniku so zbrani literarni in likovni izdelki učencev.
Odgovorna oseba	Mentor zbornika
Izvajalec	Učitelji, učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Enkrat letno
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	ŠOLE V NARAVI, ŠOLA PETJA – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Za učence 3., 5. in 7. razreda se organizira šola v naravi, ki krepi medosebne odnose, goji spoštovanje in prilagajanje med učenci. Učenci se spoznavajo z aktivnimi načini preživljanja prostega časa. Šola petja je organizirana za učence, ki obiskujejo pevski zbor. V tem času aktivno vadijo za šolske nastope, tekmovanja.
Odgovorna oseba	Vodje
Izvajalec	Učenci 3., 5. in 7. razreda, učenci pevci
Trajanje	Tekom šolskega leta
Vrednotenje	Ob zaključku vzgojne dejavnosti
Vzgojna dejavnost	STROKOVNE EKSKURZIJE (nadstandardni program) – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ZNANJE Poučni izleti, kjer učenci gradijo medsebojne odnose, spoznavajo znamenitosti in druge novosti.
Odgovorna oseba	Vodja ekskurzije
Izvajalec	Učenci od 7. do 9. razreda
Trajanje	Glede na LDN
Vrednotenje	Ob zaključku vzgojne dejavnosti
Vzgojna dejavnost	INTERESNE DEJAVNOSTI, ŠPORTNI KROŽKI - MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE Interesne dejavnosti se oblikujejo glede na interes učencev.

	Dejavnosti so ponujene in realizirane ob zadostnem številu prijav.
Odgovorna oseba	Mentorji interesne dejavnosti
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	ŠPORTNA TEKMOVANJA – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST Učenci zastopajo šolo, se primerno obnašajo. Pridružijo se jim tudi vrstniki, ki zanje navijajo na primeren način.
Odgovorna oseba	Učitelji športa
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	DOBRODELNA PROSTOVOLJNA DEJAVNOST – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, SOČUTJE Različne aktivnosti v skladu z LDN.
Odgovorna oseba	Mentor dejavnosti
Izvajalec	Učitelji, učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Glede na LDN
Vrednotenje	Ob koncu dejavnosti
Vzgojna dejavnost	ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA - ODGOVORNOST Učenci zbirajo star papir. Zbran denar jesenske zbiralne akcije je namenjen oddelčni skupnosti, 50 % zbranega denarja spomladanske akcije pa učencem 9. razreda, v namen svečane podelitve spričeval.
Odgovorna oseba	Mentor dejavnosti
Izvajalec	Učitelji, učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Oktober, april
Vrednotenje	Sproti

Vzgojna dejavnost	ČISTILNA AKCIJA - ODGOVORNOST Učenci čistijo neposredno okolico šole. Čiščenje obvezno vključuje zaščitna sredstva in nadzor učiteljev. Pri tem učenci razvijajo odnos do okolja, se učijo kulturnega obnašanja.
Odgovorna oseba	Mentor dejavnosti
Izvajalec	Učitelji, učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Enkrat letno, v okviru eko dneva
Vrednotenje	Ob koncu akcije
Vzgojna dejavnost	RAZLIČNI PROJEKTI (glede na LDN) - MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST, ZNANJE
Odgovorna oseba	Vodje projektov skupaj s člani
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob koncu šolskega leta
Vzgojna dejavnost	RAZLIČNI NATEČAJI (glede na LDN) - ZNANJE
Odgovorna oseba	Mentorji natečajev
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob koncu natečaja
Vzgojna dejavnost	RAZISKOVALNA DEJAVNOST – ZNANJE, ODGOVORNOST Učencem bomo približali raziskovalno dejavnost na različnih področjih, jih navdušili za branje v slovenskem in tujem jeziku in jih hkrati oblikovali skupaj s starši v ustvarjalne, inovativne, delovne ljudi s človeško kulturo.
Odgovorna oseba	Mentor dejavnosti, učitelji
Izvajalec	Učenec od 7. do 9. razreda
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob koncu raziskovalne dejavnosti

Vzgojna dejavnost	SPOZNAVANJE POKLICEV – ZNANJE, MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE Učencem bomo predstavili različne poklice s pomočjo udeležbe poklicnih sejmov, predstavitev poklicev staršev v razredih (glede na LDN) ...
Odgovorna oseba	ŠSS, razredniki
Izvajalec	Učenci, starši
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Ob zaključku dejavnosti
Vzgojna dejavnost	IZOBRAŽEVANJE IN SAMOIZOBRAŽEVANJE UČITELJEV – ZNANJE, ODGOVORNOST Učitelji se izobražujejo z udeležbo na strokovnih seminarjih, študijskih skupinah in se samoizobražujejo s prebiranjem dodatne strokovne literature.
Odgovorna oseba	Ravnateljica
Izvajalec	Učitelji
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	PREDAJA LIJAKA ZAKLJUČNIH RAZREDOV Osmošolci se potegujejo za lijak, s čimer prispevamo k večji motivaciji učencev za udeležbo in doseganje čim boljših rezultatov na tekmovanjih. Igre so pod nadzorom razrednikov .
Odgovorna oseba	Razrednik in predsednik razreda
Izvajalec	Učenci 8. in 9. razreda
Trajanje	Ob koncu šolskega leta
Vrednotenje	Po opravljeni vzgojni dejavnosti
Vzgojna dejavnost	REDNO DEŽURSTVO UČITELJEV – ODGOVORNOST V času odmorov se dosledno izvaja dežurstvo učiteljev na hodnikih in v jedilnici. Učitelji smo lahko najboljši zgled doslednosti.

Odgovorna oseba	Ravnateljica
Izvajalec	Učitelji
Čas	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	DEŽURSTVO UČENCEV – MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, ODGOVORNOST Izvajanje dežurstva v oddelku (skrb za čist razred, prinašanje, odnašanje malice, sporočanje manjkajočih učencev) in v pritličju šole, ob vhodu (podrobneje zapisano v Pravilih šolskega reda).
Odgovorna oseba	Razrednik
Izvajalec	Učenci od 1. do 9. razreda (v oddelku), učenci od 7. do 9. razreda (ob vhodu šole)
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	DOSLEDNO VPISOVANJE MANJKAJOČIH UČENCEV - ODGOVORNOST Učitelji v dnevnik oddelka dosledno vpisujejo izostanke učencev, tudi zamujanja učencev k pouku, ki jih opraviči razrednik na podlagi opravičila starša.
Odgovorna oseba	Ravnateljica
Izvajalec	Učitelji
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	TOČNO ODHAJANJE UČITELJEV K URAM POUKA – ODGOVORNOST Učitelji smo lahko najboljši zgled točnosti.
Odgovorna oseba	Ravnateljica
Izvajalec	Učitelji
Trajanje	Celo šolsko leto

Vrednotenje	Sproti
Vzgojna dejavnost	IZREDNI ODHODI UČENCEV MED POUKOM NA STRANIŠČE Učenci odhajajo na stranišče med odmorom. V izredni situaciji ob dovoljenju učitelja tudi med poukom, pri čemer odložijo mobilni telefon na učiteljevo mizo in ga prevzamejo ob vrnitvi v učilnico.
Odgovorna oseba	Ravnateljica
Izvajalec	Učitelji
Trajanje	Celo šolsko leto
Vrednotenje	Sproti

5.2 SVETOVANJE IN SPORAZUMNO REŠEVANJE MEDSEBOJNIH PROBLEMOV IN SPOROV

»Svetovanje je proaktivno in preventivno, kadar šola učence usposablja za doseganje spodaj navedenih ciljev. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledice nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopreseje ter mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost;
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi;
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj;
- empatičnega vživljanja v druge, sprejemanje različnosti;
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih;
- reševati probleme in konflikte;

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost);
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.« (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008, str. 18)

»Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času govorilnih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.« (prav tam, str. 19)

5.2.1 OSEBNI SVETOVALNI POGOVORI

»**Osebni svetovalni pogovori** učiteljev, svetovalnih delavcev ali drugih z učenci, še posebej tistimi, ki imajo probleme, so izjemno pomembni. So najboljša pot za graditev medsebojnega zaupanja, ki je plodno okolje uspešnega svetovanja. V pogovoru naj svetovallec učencu pomaga uvideti njegove potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj z njihovimi posledicami. Pomaga naj mu torej pri presojanju lastnega vedenja z vidika učinkovitosti in etične sprejemljivosti, pri ugotavljanju pozitivnih in negativnih posledic njegovih ravnanj zanj in za druge. Ponudi naj mu pomoč pri iskanju uspešnih in etično sprejemljivih vedenj, s katerimi bo učenec lahko uspešno zadovoljil svoje potrebe in interese, ter pri načrtovanju potrebnih sprememb. Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ter različne oblike pomoči učencem. Dogovor opredeljuje cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne izjemnosti.« (prav tam)

»Oblike pomoči učencu so lahko še:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.« (prav tam)

5.2.2 ŠOLSKA MEDIACIJA IN RESTITUCIJA

»**Mediacija** je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Mediator, posrednik v sporu, je lahko vrstnik ali odrasla oseba. Prevzema le vlogo mediatorja in ne posega v samo reševanje problema, čeprav modro ponudi potrebno pomoč. Pomembna značilnost vrstniške mediacije je, da je proces mediacije v celoti v rokah učencev: izvajajo ga učenci za učence, toda s pomočjo mentorja. To je dragocena izkušnja za strani v sporu in za vrstnike mediatorje.« (prav tam)

»Mediatorje je potrebno ustrezno usposobiti. Mediacija izboljšuje splošno socialno klimo v šoli, povečuje občutek zaupanja in pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja konfliktnih situacij. Šola postane bolj varen in ustvarjalen kraj. Mediacija povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov ter pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote.« (prav tam)

»**Restitucija** je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Na primer, če je učenec poškodoval šolsko imovino, ga lahko povprašamo, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo materialno urejenost šole. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi lahko prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti.« (prav tam, str. 20)

»Kakovostna restitucija in mediacija sta priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učencev. Učenec, ki je povzročil na primer materialno škodo, ne ostaja več le učenec, ki je povzročil materialno škodo in zaradi tega utrpel določene posledice, ampak postaja učenec, ki je prispeval k urejenosti šole in je na to ponosen.

Zaveda se, da prispevek k urejenosti šole o njem pove nekaj drugega kot povzročena škoda. Učenec, vpleten v spor, ne ostaja le v sporu, pač pa razvija svoje sposobnosti in spretnosti reševanja konfliktov. Če pri izvajanju mediacije in restitucije manjkajo svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil. Tudi to je oblika učenja in vzgojnega dela, a mediacija in ne restitucija.« (prav tam)

»Mediacija in restitucija sta načina reševanja sporov in problemov. Vzgojitelj bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda. V nekaterih izjemnih primerih je glede na okoliščine kljub sočasno izvedeni mediaciji ali restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.« (prav tam)

»Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljna, ponujena možnost. Lahko se odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način;
- mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak;
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje;
- zahtevata odločitev in napor učenca;
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem;
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.« (prav tam)

»Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljene spreminjati vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.« (prav tam, str. 21)

5.3 POHVALE, NAGRADE IN PRIZNANJA

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo: oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole, razrednik, drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj, starši.

POHVALE so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto. Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih. Pisne pohvale se podeljujejo za: prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom, doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja, posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev pomembnih za delo šole. Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

PRIZNANJA podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Priznanja se izrekajo za: večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu, doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države, večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih, večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto **NAGRADE** za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Priznanja in nagrade podeljujejo razredniki ob zaključku šolskega leta, devetošolcem jih podelijo razredniki skupaj z ravnateljico na slavnosten način.

6 PRAVILA ŠOLSKEGA REDA IN VZGOJNI UKREPI

Kot smo zapisali v prvi točki vzgojnega načrta Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/2007) v 60. e členu pravi:

»Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.«

»Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).« (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008, str. 22)

6.1 PRAVICE IN ODGOVORNOSTI UČENCEV TER POSLEDICE NJIHOVIH KRŠITEV

Pojavne oblike kršitev pravic v šoli so različne:

- v zvezi s poukom (klepetanje med poukom, ne sledi učiteljevi razlagi, igranje med poukom, neredno izpolnjevanje šolskih obveznosti, površnost, izgubljanje, pozabljanje, zamujanje, izostajanje od pouka),
- v odnosih do sošolcev in učiteljev (pavlihovstvo, prepiranje, zafrkavanje, žalitve, ustrahovanje, zvrčanje krivde na druge, agresivno vedenje, razne nadomestne zadovoljitve: kajenje ...),

- v odnosu do lastne neuspešnosti (trajno izmikanje šolskim dolžnostim, odkrito odklanjanje učenja, učiteljev, šole, splošna nezainteresiranost, apatičnost, neopravičeno izostajanje).

Zaradi preglednosti kršitev in sankcij smo se natančneje opredelili le do nekaterih. Pri ostalih sankcijah kršitev se upošteva njihova podobnost ali se opredelijo v skladu z dogovorom vseh akterjev.

Kršitve in posledice nekaterih kršitev smo razdelili v tri težavnostne stopnje:

1. korak: **občasno vedenje**, ki ni v skladu s pričakovanji: učitelji ga lahko prepoznajo, zmorejo in znajo ga reševati sami.;
2. korak: **občasni pojavi in težave**, ki učitelja ovirajo, motijo in dekoncentrirajo, zaradi česar je potrebno prekiniti učni proces; če učitelj ne zna, ne zmore, uspešno rešiti problema, vključi šolsko svetovalno službo.
3. korak: **gre za pogoste težave**, ponavljajoče pojave, motnje, ki učitelje motijo, ovirajo pri pedagoškem delu, če jih ne znajo in ne zmorejo rešiti sami, jim morajo pomagati ustrezni šolski ali zunanji strokovnjaki; če težave ne izzvenijo, je potrebno učenca napotiti v specializirane oblike pomoči ali ga začasno izločiti iz razreda (individualni pouk s pomočjo učiteljev).

Področje zaščite pravic učencev in delavcev šole ter njihove odgovornosti

V preglednici so zavedeni predlogi korakov ob kršitvah. Dejavnosti se prilagodi glede na kršitev in individualne lastnosti posameznega učenca, v sodelovanju z učitelji, učenci, starši.

OPIS DOGODKA

(pretep, poškodba lastnine, poškodba učenca...)

Datum: _____

Ura: _____

Ime in priimek učitelja/ice, ki je obravnavala dogodek:

_____

Ime in priimek učenca »žrtev« ter razred obiskovanja:

_____

Ime in priimek ostalih vpletenih učencev ter razred obiskovanja:

_____

Opis dogodka:

_____
_____
_____

Opis ukrepanja (razgovor, obveščanje staršev, nudenje prve pomoči...):

_____
_____
_____

Podpis učitelja/ice:

V pisarni pred zbornico, v ognjevarni omari, se nahajajo mape vzgojnih opominov posameznega oddelka, kamor se shranjujejo opisi posebnih dogodkov (poškodbe, kraje ...) in dokumentacija ob izrečenih alternativnih vzgojnih ukrepih ter vzgojnih opominih.

Kršitve so opredeljene glede na področja pravil šolskega reda.

Sprotno evidentiranje vedenja učencev v šoli (pohvale, graje) beležimo v Lo.Polisu. Za podroben zapis učitelj uporabi dokument OPIS DOGODKA.

Posledice kršitve	Kršitev MOTI POUK
1. korak	Opozorim, dosledno in jasno. Vpis v Lo.Polis. Oseben pogovor z učencem.
2. korak	Primerna zaposlitev, predsedem, sedi sam, dodatno delo, analiza početja (po koncu ure). Obvestilo staršem.
3. korak	Za učenca se organizira izvajanje pouka individualno, izven oddelka (z učiteljem, ki ima takrat prosto uro). Učenec pospravlja in uredi učilnice po pouku, popravi vedenje po svojem predlogu (priprava referata; povzetek zadnje ure, ki jo je motil, uvodna motivacija naslednjo uro; opravičilo, opravlja dodatno delo reditelja v razredu, pomoč v jedilnici, učna pomoč); vključitev staršev, ŠSS; ob ponavljanju incidentov se sklene individualna pogodba, upoštevamo lahko tudi predlog učenca, staršev). Učencu se prepove udeleževanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev. Razširjeni sestanki učiteljskega zbora, staršev in učenca.
Posledice kršitve	Kršitev SE POSMEHUJE, NORČUJE, verbalna agresivnost
1. korak	Pogovor in razgovor z učencem, šele nato s skupino; z igro vlog, poskusom vživljanja; prinaša v šolo misli o prijateljstvu in jih predstavlja sošolcem, vodi dnevnik o dobrih in slabih dejanjih; opravičilo (ustno, risba, plakat); javno opravičilo pred razredom, žrtvi opravi dobro delo; opis dogodka opravi samostojno in ga vrne podpisanega s strani staršev.
2. korak	Predstavitev staršem, razgovor z njimi in drugimi udeleženci; vključitev ŠSS; pripravi predavanje o drugačnosti ali o verbalnem nasilju; aktivno sodelovanje učenca, staršev s ŠSS.

	Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku s soglasjem in vednostjo staršev.
3. korak	Družbeno koristno delo (druga in tretja triada), načrt o spremembi vedenja s ŠSS, predstavitev teme v svojem in potem še v sosednjem razredu. Lahko tudi vključitev v pogovorne ure, socialno delo, prostovoljno dejavnost glede na individualno pogodbo. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev UDARI UČENCA, fizična agresivnost
1. korak	Pogovor z vsemi udeleženci v pretepu; opravičilo. Po presoji obvestiti starše vseh vpletenih (žrtev in storilec).
2. korak	Učenec opravlja dodatno delo reditelja v razredu, pomoč v jedilnici, jutranjem varstvu, oddelku podaljšanega bivanja, v nižjih razredih, pomoč čistilkam, hišniku, knjižnici, učna pomoč; povratna informacija o ukrepanju vsem učencem v razredu; učenec pri razredni uri predstavi knjigo o nasilju. Razgovor s skupino o problemu, sklenitev pogodbe (dogovora) s starši (redni tedenski sestanki s starši, ŠSS, z učencem; strategije učenja obvladovanja vedenja in čustev). Učenec naredi načrt, kako bo popravil škodo. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
3. korak	Obvezno obiskovanje pogovornih ur za učence, aktivno sodelovanje s ŠSS, ustrezne interesne dejavnosti. Vključitev zunanjih institucij (pomoč družini). Pri težjem nasilju obvestilo policiji. Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli a ni pri pouku ali pri organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela, ki se izvajajo izven šolskega prostora, oziroma organizacija nadomestne ustrezne dejavnosti v šoli.

Posledice kršitve	Kršitev NESPOŠTLJIV ODNOS do sošolcev in delavcev
1. korak	Pogovor z otrokom, opravičilo.
2. korak	Izbere vedenje, aktivnost, da popravi napako in vzpostavi spoštljiv odnos. Učenec opravlja dodatno delo reditelja v razredu, pomoč v jedilnici, jutranjem varstvu, oddelku podaljšanega bivanja, v nižjih razredih, pomoč čistilkam, hišniku, knjižnici, učna pomoč; povratna informacija o ukrepanju vsem učencem v razredu; rišejo/pišejo o primernem vedenju, bontonu, javno opravičilo.
3. korak	Pogovor s starši, otrokom in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS). Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Obvezno obiskovanje pogovornih ur za učence, aktivno sodelovanje s ŠSS, ustrezne interesne dejavnosti. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev ŠIRJENJE KSENOFOBIE
1. korak	Pogovor z otrokom, opravičilo.
2. korak	Izbere vedenje, aktivnost, da popravi napako in vzpostavi spoštljiv odnos. Učenec opravlja dodatno delo reditelja v razredu, pomoč v jedilnici, jutranjem varstvu, oddelku podaljšanega bivanja, v nižjih razredih, pomoč čistilkam, hišniku, knjižnici, učna pomoč; povratna informacija o ukrepanju vsem učencem v razredu; rišejo/pišejo o primernem vedenju, bontonu, javno opravičilo.
3. korak	Pogovor s starši, otrokom in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS). Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev.

	Obvezno obiskovanje pogovornih ur za učence, aktivno sodelovanje s ŠSS, ustrezne interesne dejavnosti. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
3. korak	Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa lahko tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev UPORABA AVDIOVIZUALNIH NAPRAV, PAMETNIH UR IN NAPRAV ZA TELEFONIRANJE – prepovedana uporaba v šolskih prostorih in zunaj njega v času izvajanja pouka oziroma drugih oblik sodelovanja, razen po navodilu strokovnega delavca šole v izobraževalne namene
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši. Če je mobilni telefon ali druga naprava uporabljen v razredu, v času pouka, učitelj od učenca zahteva, da mu ga izroči. Učitelj obvesti starše, ki v tajništvu (ognjevarni omari) prevzamejo.
2. korak	Izbere vedenje, aktivnost, da popravi napako in vzpostavi primeren odnos do šolskega okolja.
3. korak	Pogovor s starši, z otrokom in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS. Rišejo/pišejo o primernem vedenju, bontonu. Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa lahko tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.

Posledice kršitve	Kršitev SNEMANJE POSNETKOV IN OBJAVLJANJE NA INTERNETU - prepovedana uporaba avdiovizualnih naprav v šolskih prostorih in zunaj njega v času izvajanja pouka oziroma drugih oblik sodelovanja, razen po navodilu strokovnega delavca šole v izobraževalne namene
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši. Če je mobilni telefon uporabljen v razredu, v času pouka, učitelj od učenca zahteva, da mu ga izroči. Učitelj obvesti starše, ki v tajništvu (ognjevarni omari) prevzamejo mobilni telefon in jih obvesti o samem prekršku (objavi na internetu). Obvestilo policiji.
2. korak	Izbere vedenje, aktivnost, da popravi napako in vzpostavi primeren odnos do šolskega okolja.
3. korak	Pogovor s starši, z otrokom in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS). Rišejo/pišejo o primernem vedenju, bontonu. Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Učencu se prepove udeleževanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevnih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa lahko tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev KAJENJE, KAJENJE ELEKTRONSKE CIGARETE, KONZUMIRANJE ALKOHOLA (tudi hrane, ki vsebujejo alkohol), PREPOVEDANIH SUBSTANC, ENERGETSKIH in GAZIRANIH PIJAČ; POSEDOVANJE NEDOVOLJENIH SREDSTEV, tudi literature, s katero širi ksenofobijo
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši. Odvzem prepovedanega sredstva, substance. Vpis v Lo.Polis, obvestilo staršem. Vzgojni opomin ali vsaj alternativni vzgojni opomin. V primeru posedovanja noža, prepovedane substance obvestilo policiji. V primeru suma, da ima učenec prepovedano sredstvo, substanco v šolski omarici, v torbi, ravnateljica ali pomočnik ravnateljice v navedeno, ob učencu in priči, pogleda.

2. korak	Učenec v oddelku predstavi referat o škodljivih učinkih zgoraj navedenega.
3. korak	Pogovor s starši, z otrokom in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS. V primeru, da je učenec pod vplivom prepovedanih substanc (droge, alkohol) obvestimo starše in reševalce ter tudi pristojne zunanje institucije. Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se lahko izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev SAMOVOLJNO ZAPUŠČANJE ŠOLE V ČASU POUKA
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši. Učenec zapiše možnosti nevarnosti zapuščanja šole, razgovor ŠSS z učencem, starši.
2. korak	Poostren nadzor nad učencem ob prihodu v šolo in v času odmorov (dogovor s starši, z razrednikom).
3. korak	Pogovor s starši, z otrokom in razrednikom. Prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS). Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Po potrebi vključitev zunanjih institucij. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev POŠKODUJE LASTNINO
1. korak	Pogovor in poravnava škode; obvestilo staršem.
2. korak	Vzpostavitev prvotnega stanja – restitucija.

3. korak	Če se ponavlja (vedno povrnitev škode), vključitev v prostovoljno delo, ki je organizirano izven časa pouka (jutranje varstvo, oddelek podaljšanega bivanja, pomoč hišniku, čistilkam, v jedilnici, knjižnici, učna pomoč); učenec pripravi razstavo izgubljenih stvari v času pogovornih ur. Pogovor o obvladovanju vedenja in čustev. Izdelava individualne pogodbe z učencem, skupaj s starši. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev UČENEC ŽVEČI ŽVEČILNI GUMI
1. korak	Učitelj dosledno in jasno opozori učenca. Vpis v Lo.Polis. Oseben pogovor z učencem.
2. korak	Primerna zaposlitev, učenca se presede, sedi sam, dodatno delo, analiza početja (po koncu ure). Obvestilo staršem.
Posledice kršitve	Kršitev NEPRIMERNA OBUTEV V ŠOLSKIH PROSTORIH
1. korak	Učitelj dosledno in jasno opozori učenca. Vpis v Lo.Polis. Oseben pogovor z učencem.
2. korak	Primerna zaposlitev, učenca se presede, sedi sam, dodatno delo, analiza početja (po koncu ure). Obvestilo staršem.

Področje povezano z opravljanjem učnih obveznosti

Posledice kršitve	Kršitev ZAMUJA K POUKU, NEOPRAVIČENI IZOSTANKI
1. korak	Razgovori z učencem. O izostankih vodi evidenco razrednik. Po 3 zamujanjih k pouku razrednik opravi razgovor s starši.
2. korak	Po 6 zamujanjih k pouku razrednik razširi sodelovanje na ŠSS, k razgovorom z otrokom, starši se priključi ŠSS.
3. korak	V primeru nadaljevanja zamujanja učenca k pouku učenec opravi vzgojno dejavnost. Nekaj časa prihaja v šolo prej in v jutranjem varstvu pomaga učiteljici v varstvu ali ostaja po pouku kot pomoč v oddelku podaljšanega bivanja, v nižjih razredih. Vključitev restitucije – kako bo zamujeno nadomestil. Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku s soglasjem in z vednostjo staršev. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šol v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev. Po presoji vključitev zunanjih institucij.
Posledice kršitve	Kršitev NEOPRAVIČENA ODSOTNOST PRI URI/DNEVU NAPOVEDANEGA OCENJEVANJA
1. korak	Razgovor z učencem. Učitelj določi novi termin ocenjevanja po lastni presoji (nenapovedano).
2. korak	Razgovori s starši, razširjeno skupino.
Posledice kršitve	Kršitev PRIHOD NA DEJAVNOST MIMO NAVODIL STROKOVNIH DELAVCEV
1. korak	Učence sprejmemo k aktivnosti – po opravljenem dnevu dejavnosti razgovor z učencem in starši.
2. korak	Neopravičene ure za čas odsotnosti.
3. korak	Vzgojni opomin in določanje ukrepov.

Posledice kršitve	Kršitev GOLJUFANJE PRI USTNEM IN PISNEM OCENJEVANJU ZNANJA
1. korak	Opozorilo učencu na opravičen sum učitelja, da učenec goljufa.
2. korak	Ko ponovno zalotimo učenca pri goljufanju, prečrtamo naloge, ki jih je do takrat rešil, učenec pa brez pripomočkov, ki niso dovoljeni, reši test do konca. Učitelj o goljufanju obvesti razrednika.
3. korak	Razširitev sodelovanja na razrednika in ŠSS ter izrek vzgojnega opomina.
Posledice kršitve	Kršitev NEUPOŠTEVANJE PRAVIL VIRTUALNEGA SODELOVANJA (neutišanje mikrofona, ko drugi govorijo, izklopljena kamera)
1. korak	Učitelj dosledno in jasno opozori učenca.
2. korak	V primeru vztrajanja učitelj učenca postavi v čakalnico in obvesti razrednika. Razrednik obvesti starše in izpelje razgovor z otrokom in starši, organizira vzgojno dejavnost.
3. korak	Vključitev v sodelovanje ŠSS. Izrek vzgojnega opomina. Učencu se prepove udejstvovanje na strokovnih ekskurzijah, šolah v naravi, na dnevih dejavnosti, ko poteka pouk v živo. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa lahko tudi možnost, da se izleta udeleži v spremstvu staršev

Za težje oblike kršitev med katere sodijo:

- ponarejanje podpisov,
- ponarejanje in poprava ocen,
- popravljanje odgovorov v že ovrednotenih pisnih izdelkih,
- uničevanje in vsebinsko spreminjanje obvestil razrednika in drugih organov šole,
- posedovanje in uporaba pirotehničnih sredstev,
- spolno nadlegovanje,
- verbalna ali fizična agresivnost, ki ogroža zdravje, varnost in dobrobit udeležencev ter drugo se upošteva specifičnost primera in jih obravnavamo individualno, pri čemer takoj obvestimo starše.

6.2 INDIVIDUALIZIRANI VZGOJNI NAČRT UČENCA

»Učenec, starši in strokovni delavci šole sodelujejo pri oblikovanju individualiziranega načrta za učenca, ki potrebujejo posebno pozornost in strokovno pomoč. Individualizirani načrt učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih (do nemotenega učenja in dela, varnosti...), sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca. Kadar starši učenca niso pripravljeni sodelovati, oblikuje šola individualizirani vzgojni načrt brez njih.

Individualizirani vzgojni načrt naj vsebuje:

- jasen opis problema,
- jasen opis ciljev učenja in vedenja,
- načrt ustreznih pomoči učencu in posebnih vzgojnih dejavnosti,
- strinjanje učenca, staršev in delavcev šole o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz uresničevanja načrta,
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- način spremljave izvajanja načrta,
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.« (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008, str. 23)

6.3 SODELOVANJE S STARŠI

Stiki med starši in šolo so izrednega pomena za uspešno delo otroka. Omogočajo **razumevanje** različnih življenjskih in socialnih situacij, ki jih doživlja otrok. Le izjemoma se dogaja, da otrok v celoti razvije svoje zmožnosti, ne da bi mu pri tem pomagali tako starši kot učitelji. Izjemnega pomena je, da starš redno spremlja obvestila na šolski spletni strani, elektronsko pošto in obvestila v Lo.Polisu.

Sodelovanje s starši poteka na roditeljskih sestankih, **pogovornih urah** in na neformalnih srečanjih med šolskim letom, ob različnih **priložnostih** in ob zaključku šolskega leta. Na pogovornih urah naj bodo občasno prisotni tudi učenci, saj se o težavah in problemih pa tudi o uspehih lažje pogovorimo skupaj. Tako bomo tudi lažje reševali probleme povezane z učenjem in disciplino. Obenem so pogovorne ure priložnosti za izrekanje pohval in spodbud razrednikov in tudi drugih učiteljev. Sodelovanje s starši poteka tudi po elektronski pošti in video konferencah.

Pogovorne ure so praviloma **vsak drugi torek v mesecu**. Če pride do spremembe, starše z obvestilom, ki ga damo učencem, obvestimo vsaj en teden prej.

Razredniki skupaj s šolsko svetovalno službo pripravljajo tudi oddelčne roditeljske sestanke, o katerih bodo starši obveščeni z obvestilom, ki ga damo učencem. Na roditeljske sestanke so prisrčno vabljeni tudi učenci.

Poleg pogovornih ur in roditeljskih sestankov bo vsak razrednik v šolskem letu organiziral vsaj eno skupno srečanje staršev in otrok. Vsebino si razrednik izbere v dogovoru z učenci (dan odprtih vrat šole, predstavitev projektne učnega dela, oddelčna prireditev namenjena mamam ...).

Starši lahko pomagajo otroku tako, da:

- redno sodelujejo z razrednikom svojega otroka;
- spremljajo otrokovo šolsko delo;
- poskrbijo, da bo redno opravljal domače naloge in imel urejene šolske potrebščine;
- mu pomagajo razvijati delovne navade in razporediti čas za učenje in zabavo;
- poskrbijo, da bo otrok prihajal v šolo spočit in naspan;
- ga spodbujajo k pozitivnim oblikam preživljanja prostega časa;
- bodo razumevali, če se bo otrok znašel v težavah.

6.4 VZGOJNI UKREPI ZA KRŠITVE PRAVIL

»Vzgojni ukrepi so posledice težjih ali ponavljajočih kršitev pravil šole in so način reševanja problemov, ki se s tem pojavijo. Uporabljajo se lahko:

- če trenutna situacija narekuje naglo ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita imovine, ipd.),
- če učenci zavračajo sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, pogovor s samopresojo, restitucija, mediacija, itd.),
- kadar učenci niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih ali ponavljajo kršitve pravil šolskega reda in dogovorov.

O vzgojnem ukrepu morajo biti predhodno ali naknadno obveščeni starši učenca. Vzgojni ukrepi naj učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje teh ukrepov naj bo povezano z nudenjem

podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za učenje in spremembo neustreznega vedenja. Pri tem naj sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole.

Vzgojni ukrepi so namenjeni zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti. Ti ukrepi niso kazni v smislu neugodnega povračila za kršitve pravil.« (Ministrstvo za šolstvo in šport, 2008, str. 23)

6.5 OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI TER SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Opravičevanje učenčeve odsotnosti staršev sme biti ustno (telefonsko sporočilo, sporočilo v tajništvu) ali pisno. Ko učenec manjka v šoli pet ali več dni, razredniku mora posredovati opravičilo zdravnika.

Osnovna šola sodeluje z Zdravstvenim domom dr. Adolfa Drolca (šolska zdravnica Marjana Stanko Flakus, dr. med., spec. šol. med.; šolski zobozdravnici Maja Šercer, dr. dent. med. in Petra Gorenšek Granda, dr. dent. med.) pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj.

Na področju zdravstvenega varstva učencev šola sodeluje s starši, tako da:

- jih obvešča o zdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev;
- jih obvešča o zdravstvenih težavah ali poškodbah v času bivanja v šoli.

7 SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA

Za realizacijo vzgojnega načrta smo odgovorni vsi strokovni delavci na šoli, starši in učenci. Odgovorni vodstveni delavci bomo redno spremljali izvajanje programa šole.

1. Mesečno bomo na konferenci pregledali realizacijo plana – aktivnosti po mesecih.
2. Sproti bomo spremljali odstopanja z navedbo razlogov.

3. Učitelji in šolska svetovalna služba bomo podali poročila in analize o vzgojno-izobraževalnem delu, ki bodo temeljila na tematskih razrednih urah, roditeljskih sestankih in redni mesečni konferenci.

4. V zaključnem poročilu bomo prikazali realizacijo našega skupnega načrtovanja in načrtovanje dela za naprej.

8 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt št.1/09 se je v sodelovanju učiteljev, učencev in njihovih staršev oblikoval v času od januarja 2008 do maja 2009.

Predstavljen je bil na redni mesečni konferenci v marcu 2009, skupnosti učencev v mesecu aprilu, svetu šole in svetu staršev pa v maju 2009.

Navedena vsebina vzgojnega načrta je bila soglasno potrjena in vzgojni načrt je bil sprejet 30. maja 2009.

Ravnateljica je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 20. aprila 2010, skupaj s poročilom se je obravnaval na svetu staršev in sprejel na svetu šole.

Vzgojni načrt Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 2/10 se prične uporabljati 1. septembra 2010.

Ravnateljica je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 23. septembra 2014, skupaj s poročilom se je obravnaval na svetu staršev 25. 9. 2014 in sprejel na svetu šole 25. 9. 2014.

Pomočnica ravnateljice je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 28. januarja 2015, skupaj s poročilom se je obravnaval na svetu staršev 5. 3. 2015 in sprejel na svetu šole 5. 3. 2015.

Vzgojni načrt Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 4/15 (št. delovodnika 419) se prične uporabljati 1. aprila 2015.

V. d. ravnateljice je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 29. avgusta 2016, predstavljen je bil staršem na roditeljskem sestanku 14. in 15. 9. 2016, skupaj s poročilom se je obravnaval na svetu staršev 5. 3. 2015 in sprejel na svetu šole 5. 3. 2015.

Vzgojni načrt Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 5/16 (št. delovodnika 419) se prične uporabljati 1. oktobra 2016.

Ravnateljica je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 6/18, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 24. 10. 2017 in dopolnil po evalvaciji 2. 7. 2018. Mnenje sveta staršev je bilo pridobljeno 26. 9. 2018. Vzgojni načrt je bil obravnavan in potrjen na svetu šole 27. 9. 2018 ter se uporablja od 1. 10. 2018.

Ravnateljica je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 9/21, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 2. 7. 2021 in dopolnil 31. 8. 2021. Mnenje sveta staršev je bilo pridobljeno 28. 9. 2021. Vzgojni načrt je bil obravnavan in potrjen na Svetu šole 29. 9. 2021 ter se uporablja od 30. 9. 2021.

Ravnateljica je podala predlog ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 10/23, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 29. 6. 2021. Mnenje sveta staršev je bilo pridobljeno 28. 9. 2021. Vzgojni načrt je bil obravnavan in potrjen na Svetu šole 29. 9. 2021 ter se uporablja od 30. 9. 2021.

Ravnateljica je podala predlog evalvacije in ponovne obravnave Vzgojnega načrta Osnovne šole Franca Rozmana – Staneta Maribor številka 10/23, ki se je obravnaval na redni mesečni konferenci 28. 6. 2024 in dopolnil 26. 8. 2024 (11/24). S strani učiteljskega zbora smo ga potrdili na redni mesečni konferenci 24. 9. 2024.

Mnenje sveta staršev je bilo pridobljeno 25. 9. 2024. Vzgojni načrt je bil obravnavan in potrjen na Svetu šole 26. 9. 2024 ter se uporablja od 30. 9. 2024.

Številka: 11/24

Maribor, 30. 9. 2024

Ravnateljica:

Katja Pregl

9 LITERATURA

1. Delors, J. (1996). *Učenje: skriti zaklad*. Ljubljana, Ministrstvo za šolstvo in šport.
2. Kroflič, R. (2007). Tudi šole vzgajajo, mar ne? V Devjak, T. (2007). *Pravila in vzgojno delovanje šole*. Pedagoška fakulteta. Ljubljana.
3. Kroflič, R. (2009). Kaj nam ponujajo priporočila o načinu oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole? V *Pedagoško – andragoški dnevi (2009)*, Ljubljana, Znanstvena založba Filozofske fakultete, Ljubljana.
4. Ministrstvo za šolstvo in šport (2008). *Priporočila o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole* – dostopno
5. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/2007)
6. Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 76/2008)

10 PRILOGE

Priloga 1: Pravila šolskega reda (https://osfrsmb.si/files/2021/11/PRAVILA-%C5%A0OLSKEGA-REDA-OSNOVNE-%C5%A0OLE-FRANCA-ROZMANA_2019.pdf).

Priloga 2: Hišni red (https://osfrsmb.si/files/2021/11/HI%C5%A0NI-RED-FRS_16_10_2019.pdf).

Priloga 3. Kriteriji za vpis v Zlato knjigo Rozmanov (<https://osfrsmb.si>)

Priloga 5. Kriteriji za Rozmanovo pero, črko, čopič, žoga, nota in piramida.

10.1 KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVEGA PERESA ZA UČENCE OD 7. DO 9. RAZREDA

Kriteriji:

- samoiniciativnost
- kakovost
- večja količina del
- izvirnost
- različna zvrstnost

Nagrada: kovinsko pero z gravuro in plaketa

Komisijo, ki bo odločila o nagradi, sestavljajo: Mihaela Dorner, Simona Deučman. Odločitev komisije je dokončna.

Med vzgojnimi sredstvi so na prvem mestu pohvale in priznanja učencem. Učenec lahko prejme pohvalo, priznanje ali nagrado za: dober učni uspeh, zgleden odnos do drugih učencev in delavcev šole, prizadevnost pri posameznih delih vzgojno-izobraževalnega procesa ali interesnih dejavnostih, opazna humana dejanja, nadpovprečne dosežke na natečajih ter tekmovanjih in na področju raziskovalne dejavnosti, za prispevek k ugledu šole.

Vrste **pohval, priznanj in nagrad**, kriterije za podeljevanje in načine podeljevanja določajo posamezni pravilniki.

10.2 KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVE ČRKE (NAJ BRALEC LETA) ZA UČENCE OD 1. DO 9. RAZREDA

Opredelitev nagrade

Naj Rozmanov bralec prejme ob zaključku šolskega leta (na zaključni prireditvi šole) nagrado Rozmanova črka v obliki lesene inicialke (ime naj bralca), na katero je zapisano šolsko leto in ime nagrade. Nagrada spodbuja branje in razmišljanje o prebranem ter prispeva h krepitvi statusa bralca v družbi.

Kriteriji za podelitev nagrade

1. Količina prebranega (št. prebranih strani literarnih del v letu, o katerih učenec/učenka pripoveduje knjižničarki, kateri učenec/učenka posreduje informacijo o obsegu pripovedovanega gradiva).
2. Raznovrstnost prebranega (literarno-zvrstna raznolikost in literarno-vrstna raznolikost prebranih del).
3. Kritični odnos do prebranega (učenec/učenka ob pripovedovanju o literarnem delu knjižničarki izrazi tudi svoje mnenje in razmišljanje o prebranem literarnem delu).

Izvedba

Učenec/učenka se za naziv naj bralca in prejem nagrade Rozmanova črka poteguje tako, da sodeluje v dvosmernem komuniciranju s knjižničarko o prebranem literarnem delu glede na zgornje kriterije (v obseg prebranih strani se štejejo tudi dela, prebrana za bralno značko; dela, prebrana za domače branje, ne štejejo).

10.3 KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVEGA ČOPIČA

Kriteriji za pridobitev ROZMANOVEGA ČOPIČA izhajajo iz sledečih 7. točk in alinej.

1. KRITERIJI, ki so **merilo za pridobitev ROZMANOVEGA ČOPIČA**, se nanašajo na ustvarjalno delovanje UČENCA v okviru:

- predmeta LIKOVNA UMETNOST,
- LIKOVNO SNOVANJE I, II, ali III,
- ID LIKOVNO USTVARJANJE,
- AKTIVNO DELOVANJE v okviru EN UČENCEV, ki ga organiziram in izvajam za likovno nadarjene in EN učence, ki radi likovno ustvarjajo,
- LIKOVNE DELAVNICE, ki jih organiziramo na šoli oz. so v njeni organizaciji,
- SOBOTNE ŠOLE,
- DELAVNICE ZA NADARJENE,
- PROJEKTNO DELO ZA OTROKE – LIKOVNI DEL
- AKTIVNOSTI, KI JIH ORGANIZIRAMO ali IZVAJAMO na ŠOLI in SO POVEZANE Z LIKOVNOSTJO
- DODATNE LIKOVNE NALOGE, KI JIH UČENEC INDIVIDUALNO URESNIČUJE
- UDELEŽBA na LIKOVNIH DELAVNICAH izven šole, v povezavi s šolo
- SODELOVANJE NA LIKOVNIH NATEČAJIH

2. Pri navedenih aktivnostih se ocenjujejo izdelki na osnovi KRITERIJEV OCENJEVANJA **GLEDE NA URESNIČEVANJE CILJEV:**

- ustvarjalnost in inovativnost
- likovna predstavljenost
- likovna prepričljivost (likovna skladnost)
- skladnost izdelka z likovno nalogo (sposobnost realizacije samostojne likovne naloge)
- skladnost motiva, tehnike in likovnega problema
- čustvena doživetost
- tehnične oz. psihomotorične sposobnosti (kar se odraža v odnosu do materialov in orodij)
- prizadevnost (marljivost)
- samostojnost pri delu

- sposobnost vrednotenja lastnega izdelka in izdelkov drugih avtorjev (soustvarjalcev in umetnikov)

3. DOSEGANJE VIDNIH REZULTATOV (PRIZNANJA, POHVALE in NAGRADE) NA LIKOVNIH NATEČAJIH, tako regijskih, občinskih, državnih in mednarodnih.

4. KRITERIJI zajemajo tudi pisne in ustne naloge (rešene učne liste in vaje, naloge, delovne liste, predstavitve ob izdelanih digitalnih prosojnicah...), pozitiven doprinos so tudi ostali pisni izdelki in referati s področja umetnosti, ki jih kakovostno pripravi kandidat za RČ.

5. Ob razumevanju likovnega jezika kakovostno oblikujejo likovna dela, tako risbe, slike, grafike, kipe in prostorske oblike.

KRITERIJI, ki izhajajo iz predhodne 5. točke kandidatu za RČ prinašajo boljše vrednotenje, če je uspešnost njegovega ustvarjanja prepoznana na več likovnih področjih.

Pomemben vidik nagrajevanja je vsestransko udejstvovanje učencev na likovnem in širšem umetniškem področju.

6. RČ lahko prejme učenec, ki izpolnjuje ostale zgoraj zapisane kriterije, **ob tem pa je še:**

- o prizadeven pri šolskem delu,
- o ima pozitiven odnos do šole, učiteljev in drugih delavcev šole,
- o upošteva pravila šolskega reda,
- o je s svojim delom in vedenjem zgled ostalim učencem.

7. O kriterijih in dosežkih kandidatov za ROZMANOV ČOPIČ, razpravlja in se odloča tričlanska komisija. Odločitev je sprejeta na pobudo predsednika. Odločitev je dokončna.

Pripravila Janja Tomažič, prof. lik. umetnosti

10.4 KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVE ŽOGE

Dobitnika "ROZMANOVE ŽOGE" sta učenka in učenec od 6. do 9. razreda, ki sta uspešno sodelovala na športnih tekmovanjih in prejela največ točk.

Zap. št.:	Vrsta ocenjevanja	Število točk:
1.	za sodelovanje na občinskem tekmovanju	3 točke
2.	za sodelovanje na državnem tekmovanju, ki je organiziran samo na tem nivoju	3 točke
3.	za sodelovanje na področnem tekmovanju	5 točk
4.	za uvrstitev na državno tekmovanje	7 točk
5.	za uspeh kot član ekipe na občinskem tekmovanju do 3. mesta	3 točk
6.	za posamični uspeh na občinskem in področnem tekmovanju do 6. mesta	5 točk
7.	za vsako 1. – 3. mesto na državnem tekmovanju	10 točk
8.	za ne upoštevanje športnega obnašanja pri urah športa in na tekmovanjih	- 10 točk

Pri enakem seštevku točk, se dodatno upošteva učni uspeh.

Komisijo, ki bo odločila o nagradi, sestavljajo športni pedagogi, ki poučujejo od 6. do 9. razreda. Odločitev komisije je dokončna.

10.5 KRITERIJI ZA PRIDOBITEV ROZMANOVE NOTE ZA UČENCE OD 7. DO 9. RAZREDA

KRITERIJ:

- **Celoletno sodelovanje pri mladinskem pevskem zboru (3 točke);**
- **Celoletno sodelovanje v Orffovem orkestru (3 točke);**
- **Udeležba na šolskem tekmovanju Glasbena olimpijada (2 točki);**
- **Udeležba na državnem tekmovanju Glasbena olimpijada (5 točk);**
- **Udeležba na mednarodnem tekmovanju Glasbena olimpijada (7 točk);**
- **Nastop na prireditvi (1 točka);**
- **Solistični nastop na prireditvi (solo oz. s korepetitorjem) (2 točki).**

Pri enakem številu doseženih točk se upošteva prizadevnost pri šolskem delu, pozitiven odnos do šole, sošolcev, učitelje in drugih delavcev šole.

NAGRADA: Praktična nagrada in plaketa.

KOMISIJA, ki bo po kriterijih vrednotila dosežke kandidatov za Rozmanovo noto, je v šolskem letu 2024/2025 sestavljena iz treh profesorjev glasbe. To so Alen Benko, Dušan Čerček in Marko Bračič. Odločitev komisije je dokončna.

10.6 KRITERIJI ZA PODELJEVANJE ROZMANOVE PIRAMIDE ZA NAJBOLJŠEGA NARAVOSLOVCA

Nagrada je namenjena učencu 6., 7., 8. ali 9. razreda za namene spodbujanja in razvijanja naravoslovnih kompetenc. O nagradi odloča komisija, katero sestavljajo vsi učitelji biologije, kemije, naravoslovja, fizike, matematike, tehnike in računalništva. Odločitev komisije je dokončna.

KRITERIJI:

- Aktivno sodelovanje na razširjenem programu naravoslovnega področja (tekmovanja, raziskovalno delo):

Sodelovanje na posameznem naravoslovnem tekmovanju 1 t.

Raziskovalno delo (1 do 7t):

1t, če začete raziskovalne naloge ne odda.

2t, če na občinskem nivoju doseže bronasto priznanje.

3t, če na občinskem nivoju doseže srebrno priznanje.

4t, če na občinskem nivoju doseže zlato priznanje.

5t, če na državnem nivoju doseže bronasto priznanje.

6t, če na državnem nivoju doseže srebrno priznanje.

7t, če na državnem nivoju doseže zlato priznanje.

- Aktivnost na različnih naravoslovnih področjih:
1 t za vsako sodelovanje pri izvedbi različnih naravoslovnih vsebin (maksimalno lahko doseže 3 t).
- Vidnejši dosežki na različnih tekmovanjih:
2t bronasto priznanje
3t srebrno priznanje
4t zlato priznanje

Nagrado lahko prejme učenec, ki izpolnjuje zgoraj zapisane kriterije, ob tem pa je še prizadeven pri šolskem delu, ima pozitiven odnos do šole, učiteljev in drugih delavcev šole, upošteva pravila šolskega reda, je s svojim delom in vedenjem zgled ostalim učencem. Izberemo učenca, ki na podlagi kriterijev zbere največje število točk.